

Eri Klasi kasutütar: tunnen Eri järele suurt igatsust, soovinuks, et ta minu last näinuks

Ooperilaulja Marion Melniku (37) elus on olnud kaks väga olulist meest, kes tema elu on mõjutanud – isa, legendaarne estraadilaulja ja muusik Oleg Melnik, ja kasuisa, dirigent Eri Klas. „Hääle sain isalt, aga kui Eri tuli meie ellu, siis tema ikka näitas mulle seda tõelist muusikalist maailma.“

„Oma pärisisalt olen saanud kauni hääle ja muusikalise ande. Kuni minu kümnenda eluaastani oli ta kindlasti üks minu elu kõige olulisematest meestest,“ meenutab Marion. „Kasuisa Eri Klas tutvustas mulle maailmamuusikat ja kunsti täies oma ilus ning süstis minusse esinemisjulgust, mille eest olen talle tohutult tänulik. Tema õhutusel alustasin õpinguid Sibeliuse akadeemias ja just tänu temale said meist õe Angelikaga ooperilauljad.“

KÕIK ON VÕIMALIK! Marion Melnik näeks hea meelega oma tulevikku ka mõnes Eesti ooperiteatris. „Tuleb ainult leida see õige koht, kuhu minna ette laulma, et keegi avastaks mind mõnda mulle sobivasse rolli.“ (Rauno Vahtre)

Teame sind Marion Melnikuna, aga tegelikult oled abielus ja sinu mehe nimi on Elvilä. Passis on sinugi perekonnanimeks Elvilä.

Olen Marion Melnikuna teinud terve oma karjääri. Osalenud laulukonkursitel, ooperiesinemistel, samuti solistina. Minu bioloogilise isa nimi oli Oleg Trofim Melnik, kes oli ka kunagi Eestis tuntud estraadilaulja. Minu ema Ariel lahutas isast, kui olin kümnene ja abiellus uuesti Eri Klasiga. Eri soovis, et ka mina võtaksin oma uueks perekonnanimeks Klas, aga ma ei teinud seda. Tahan oma bioloogilise isa nime kanda, et Melniku nimi veel pikalt säiliks. Igapäevaelus olen täna Marion Elvilä, sest olen abielus soomerootslase Marcos Elviläga.

Minu isa, Oleg Melnik lahkus nõukogude ajal Eestist, kolides Soome. Ta tegi seal tööd muusikuna ja kohtus Soomes ka minu emaga, kellega oldi tegelikult juba noorusaegadest tuttavad. Nii sündisingi mina. Mul on veel kaks õde. Angelika, kellega meil on sama ema ja teine õde Julia, kellega meil on ühine isa.

Hiljem naasis sinu isa Eestisse, kuid muusikaga enam ei tegelenud?

Oleg Melnikoli üks seitsmekümnendate aastate levimuusika korüfeedest. Tal oli väga huvitav hääle. Põhitöökohaks oli tal Astoria varietee ja ka teised Tallinnas tegutsenud väga populaarsed

ohtuleht.ee

09.08.2019 00:01

Anu Saagim

Märt Niidassoo

Tatjana Iljina

79000

Estonia teater

varieteed. Aga jah, pärast lahutust ja Eestisse naastes Melnik muusikuna lavale enam ei tõusnudki. Temast sai väga edukas ärimees. Ta valmistas näituste eksponaate ette ja pani neid üles, reisis palju mööda Venemaad, aga ka Soomes. See äri läks tal suurepäraselt ja ta oli selle üle väga õnnelik.

Estraadilaulja ja muusiku Oleg Melniku sünnist möödub 15. augustil 70 aastat. (Soundcloud)

Kui palju isa sinu lauljakarjääri mõjutas?

Olen isalt päranduseks saanud kauni hääle ja huvi laulmise vastu. Aga eks mind lapsena ikka pisut sunniti ka muusikaga tegelema. Mina olin pigem selline, kes ei tahtnud esineda. Kui mulle anti Coca-Colat või kommi, siis ma laulsin.

Hääle sain isalt, aga kui Eri tuli meie ellu, siis tema ikka näitas mulle seda tõelist muusikalist maailma. Mitte ainult klassikalises mõttes. Reisisime palju ja käisime alati ka muusikale vaatamas. Samuti kontserditel, balletis, ooperietendustel. Kõik see tegi minu silmad säravalt lahti. Avastasime järsku, et maailmas on nii tohutult muusikat, tegijaid ja nii paljud on sellest huvitatud inimesi.

Eks ma siis väikese tüdrukuna hakkasin Eri õhutusel proovima, et kas saan hakkama ka Soome rahvusooperi kooris. Ema Ariel küsis, et kas ma ikka julgen ja tahan minna. Ütlesin, et tahan.

Eri Klas tuli Marioni ja tema õe Angelika ellu, kui Marion oli 10aastane. „Ühtseks pereks kasvasime üsna kiiresti,“ kinnitab Marion. (ARNO SAAR)

Ema oli pisut piduriks, miks?

Ma olin selline uje ja tagasihoidlik. Meil oli Angelika see, kellele esineda meeldis. Mina hoidsin seda kõike sees, ka praegusel hetkel on natuke samamoodi. Ma olen introvert laulmise ja karjääri suhtes.

Aga Soome ooperikooris valiti mind järsku solistik ja see oli ikka täielik šokk. Kodus kõik imestasid. Nad teadsid, et mul on ilus hääl, aga ma ei olnud selline, kes väga esineda tahaks, seega see oli suur üllatus. Sealt läksin samm sammu haaval edasi. Peale seda sain sisse Sibeliuse Akadeemia noorte osakonda, aga seda alles kolmandal katsel, sest ma olin nii noor ja mind ei tahtud sellepärast sinna võtta.

Kui vana sa siis olid?

Esimest korda üritasin saada sinna 14-aastaselt. Õeldi, et ei võta, sest see on riskantne, nad võivad mu hääle ära rikkuda. Kui lõpuks noorte osakonda sain, siis olin 17 ja akadeemiasse sain 19-aastaselt. Siis nad juba teadsid mind ja sissesaamine oli lihtsam.

Oled elanud Soomes pikalt, kuid nüüd elad juba mõnda aega koos perega Eestis. Mis ajendas teid mehega siia tulema?

Meil on väga pikalt tiksunud peas mõte, et me võiks ka siin elada. Käisime ju Eesti vahet hästi palju. Nädalalõpud, lihavõtted, jõulud ja muud pühad. Ühel hetkel sooviski minu kaasa hakata siin äriaga tegelema. Seni on meile on siin väga meeldinud.

Oleme Tallinnas elanud pea aasta. See ei ole kaua, nii palju on veel avastada. Meil on ka väike tütar Isabel, kes sai just kolm. Väikse lapsega on minu meelest toredam olla ka väiksemas linnas, nii on mugavam.

Tõsiselt? Toredam on olla Tallinnas, kui Helsingis?

Jah, aga hoiame ikka sidet ka Soomega. Minu mõlemad õed elavad oma perega seal, kuid nemadki käivad hästi palju Eestis. Ema jagab end samuti Soome ja Eesti vahel. See annab elule rohkem rikkust, kui saad elukohti muuta. Õnneks on Tallinna ja Helsingi vahemaa sama, kui Tallinn-Tartu.

Mida te siin teete? Kas ka abikaasa on tegus muusika vallas?

Ei ole, tema amet on personalijuht ja hetkel otsib tööd Eestis.

Millega sina hetkel tegeled?

Mina olen vabakutseline ooperilaulja, tegelen oma muusikaga. Mul on Soomes pisut ooperitööd ja samuti on mul Helsingis ka väike õpetaja koht. Õpetan laulmist. Aga põhiliselt olen perega siin ja kasvatan tütrekest.

Äge, et toredad ja andekad inimesed naasevad kodumaale.

Olime just nädala Soomes ja kiitsime seal oma tuttavatele, et siin Eestis on üldine atmosfäär kergem, Soomes on natuke pingelisem. Inimesed teevad palju tööd ja on raskusi. Siin on muidugi ka, aga see pole nii drastiline.

Kas sa tahad öelda, et Soomes tehakse rohkem tööd, kui siin?

Ma ei oskagi öelda kust see tuleb, see on selline mentaalne mõte. Meile tundub, et siin on kergem hakkama saada. Tuleme siia ja on kohe kerge hingata. Kuigi pean ütlema, et mul on teatud asjade järgi igatsus, mida siin ei ole, aga Soomes on.

Mis näiteks?

Näiteks kui mu laps oli väike ja ma olin kodune, siis Soomes olid avalikud lasteaiad, kus sa said lapse hoidu viia ja ise ka seal olla. See on selline koht, et sa ei pea kodus istuma. Selline lasteaed, kus sa võid koos oma lapsega käia. Keedetakse kohvi ja pakutakse maiustusi. Siin ma ei ole sellist kohta leidnud.

Milline suurepärane idee!

Jah. Just tehti lahti ka avalik raamatukogu, kus võib tasuta aega veetmas käia. Soome on loomulikult ka suurem ja rohkem Euroopapärane. Kuigi Eestis on tehnoloogia kordades rohkem edasi arenenud. Mõne asja puhul lausa imestan, et miks meil seda Soomes ei ole. Eestis on igapäevaste asjade menetlus kiirem. Näiteks digiallkirjastamine, millega ma Soomes olen üsna hädas. Soomes võtab asjaajamine rohkem aega, siin läheb libedamalt.

Soomlased on ka seda kiitnud, et kui siin mingi asi ette võetakse, siis tehakse see mõne päevaga ära. Soomes arutatakse pool aastat, valmistatakse ja alles siis asutakse asja kallale. Soomlased on hästi kaalutlevad ja liialt ette muretsevad. Siin tehakse kõik kiirelt ära. Ka Soome teatri- ja kunstiinimestele meeldib siin, sest asjad liiguvad kiiremini eesmärgi poole.

Isegi selline lihtne asi näiteks, kuidas tulumaksu maksmine siin käib või kuidas Maksu- ja Tolliameti inimene sinuga räägib. Soomes saad sealt kirja ja võtab juba ette värisema, et ei tea mis nüüd lahti on. Siin sa võid rääkida oma muredest ja probleemidest ning alati leitakse lahendus. Soomes on ametnikud pisut kurjavõitu.

Soomlane on tõsisemat sorti ja solvub iga tühja-tähja peale, selles on sul õigus.

"Homnikusöök staariga" - Marion Melnik Restoran Saku Gastro; Anu Saagim (Rauno Vahtre)

Kui tulid meie hilisele hommikusöögile, siis ütlesid et soovite vaid salatit, muu sulle ei sobinud. Kas jälgite oma toitumist?

Nüüd peaks kostma vastus, et loomulikult ja kogu aeg. Tegelikult on see, et kui elad pereelu, siis tuleb teha menüü, mis sobiks kõigile. Me teeme hästi palju ise süüa kodus, aga neid rohelisi asju võiks meie toiduvalikus kordades rohkem olla. Kuna laps ütleb alati „äiti, minä en syö salaattia enkä tomaattia“, siis meie mehega ka ei tee rohelisi asju, lõikame võib-olla ainult natuke kurki taldriku nurka.

Siin tuleb visata nüüd kivi Eri Klasi kapsaaeda, sest mind viidi juba väiksest peale restoranidesse sööma, näiteks sushit ja ma hakkasin ka jõudsalt kosuma. Aga üks siis hakkasid mulle need kulinaarsed asjad ka rohkem meeldima, avanes hoopis uus maailm. Ja kuna käisime ka palju reisel, siis sealgi oli hästi palju väljas söömist.

Praegu, rahulikku perekonnaelu nautides, sööme palju kodus. Mulle meeldivad erinevad maitset, eriti just soolase ja magusa segu, erinevad köögid ja gurmeed. Gurmeed on perekonnaelu juures natukene kõrvale jäänud, rohkem on spagetti Bologneset ja selliseid lihtsamaid asju.

Marion Melniku, kes astub lavale Birgita festivali ooperigalal, esitatud lood on pühendatud kallile kasuisale, Eri Klasile. Festival tõusis just tänu dirigent Eri Klasile Läänemeremaade suurimaks muusikateatريفestivaliks. Seoses maestro 80. sünniaastapäevaga on tänava kõik festivali teosed ühel või teisel määral Klasi loometeega seotud. (ARNO SAAR)

Ükskõik, mis teemat me ka ei puudutaks, ikka lipsab neist Eri nimi läbi. Tal on sinu elus olnud väga suur roll. Kuidas kasuisa ilmumine ellu, kümneaastasele tüdrukule mõjus?

Need olid suured muutused väikese tüdruku jaoks. Elasime algselt ju ühes Soome väikelinnas, Raisios. Meil oli oma maja, aga see elu jäi meist maha, nagu jäid ka kõik armsad sõbrannad. Me kolisime Helsingisse kortermajja. Uus kool, uued lapsed ja ega ei mäletagi, kas ma just kurb olin, aga lapsed lähevad ikka ema järgi. Olin muidugi sellepärast kurb, et vanemad lahku läksid, aga lapse elu läheb kiirelt edasi. Lähed uude kooli, tulevad uued igapäevased asjad. Sain koolis palju uusi sõpru, ooperikoori algus, õnneks tulid positiivsed muutused.

Meil on Helsingis see kodu tänagi veel alles ja selle maja seinale on Eri käejälg mälestusmärgiks pandud. See oli minu teine kodu, seal ma arenesin ja kasvasin ning sellega on seotud vaid head mälestused.

Kuidas sa kasuisa Eriga läbi said?

Eri oli hästi seikluslik ja aktiivne. Alati, kui kuskile reisisime, siis tema korraldas ekskursioonid. See tegi temaga suhtlemise lihtsamaks. Ta oli hingeline inimene ja süda oli tal lahti. Eks algus oli pisut konarlik, aga ühtseks pereks kasvasime üsna kiiresti. Ta ei adopteerinud mind, aga ta võttis omaks.

Eri oli imesoe inimene, ta võttis kõik oma embusesse, ka võõrad. Ta oli võrdne kõigiga, samas olles ise suur staar. Täna tunnen tema järgi suurt igatsust. Nüüd, kui ka endal on laps, siis oleks soovinud, et ka Eri oleks teda näinud.

Meie tütreke sündis täpselt neli kuud peale Eri lahkumist, päevapealt, Eri lahkus 26.02.2016 ja Isabel sündis 26.06.2016. Üks peab lahkuma ja siis tuleb teine. Ka Arielile oli see suur õnnistus. Ta oli ikka väga kurb, kui Eri lahkus, aga kui ellu tuleb lapselaps, siis see tähelepanu läheb hetkeks mujale.

Algamas on juubelihõnguline Birgitta festival, mis on ju tegelikult Eri Klasi lapsuke. Ka sina oled seekord laval.

Jah, võiks öelda küll, et Birgitta festival oli Eri laps. Ja mul on suur au samuti seal esineda. Ma laulan. Mul on suur õnn, et ma sain kunagi kaasa teha mõned kontserdid ka koos Eriga. Esimene oli minu debüüt, kui ma olin 20-aastane, laulsin koos kammeriorkestriga. Eri ikka võttis mind vahest kaasa oma esinemistele.

Lõpuks olin esinejaks ka kahel kontserdil Birgitta festivalil: muusikali kontserdis ja ooperi galal. Laulsin ka kaks aastat Carmina Buranas solistina, mis toimusid Tallinna Raekoja platsil vanalinna päevadel. Kuulama tuli 5000 inimest, see oli super! Sellel aastal, 17.augustil astun üles Birgitta festivali ooperi galal

Birgitta festival kestab nädal aega, 9.-18.august Pirita kloostri. 17.augustil toimub Eri Klasile pühendatud ooperi gala, millest võtavad osa Venemaa ooper, Rootsi solistid, mina esindan Soomet ja Rootsit.

15-aastat on ühe ooperifestivali jaoks päris pikk aeg. Põnev on vaadata, kuidas see on arenenud. Igal aastal on jälle mingi uus vau efekt juures. Eri on olnud Birgitta festivali isa, aga eks selle taga on ka tohutult palju teisi tegijaid, kes on seda traditsiooni hästi tublisti edasi viinud. Tehakse kõik võimalik, et see hästi kaua veel jätkuks. Ja see sobib imehästi just Pirita kloostri.

Kas sa oled ka mõelnud, et ka sina võiksid ühel päeval töötada mõnes Eesti ooperiteatris?

Jah, väga hea meelega. Tuleb ainult leida see õige koht, kuhu minna ette laulma, et keegi avastaks mind mõnda mulle sobivasse rolli. Aga olen Eestis lisaks Birgitta festivalile esinenud ka Estonia teatris, samuti olen laulnud Soome rahvusoperis ja Savonlinna ooperi festivalil. Juba sügisel olen ühes väikses Soome projektis kaasa laulmas. Kõik on võimalik!

Kui lihtne või keeruline tänapäeval ooperilauljal üldse on? Vanasti oli staare ja diivasid nagu vähem ja töö leidis primadonna ise üles. Nüüd peab oskama ise end müüa.

Täna võib ooperilaulja töö viia sind igale poole. Aga elus tulevad ette ka väiksemad takistused, mis hoiavad sind kahe jalaga maa peal, eelistad näiteks rohkem pereelu. Loomulikult peab ka ise olema väga aktiivne ja alati võiks olla veelgi aktiivsem.

Hetkel olen teinud rohkem kontserte, käin ka üksi laulmas. Mul on enda muusika ja kõlarid kaasas, teen selliseid PopUp Soprano etendusi. Ma võin minna kuhu tahes laulma - büroosse, restorani või ostukeskusesse. Nüüd olingi Soomes ühes restoranis terve nädala, esinesin üksi. PopUp Soprano on minu bränd.

See on nii äge, et saan tuua oma ooperi, hääle ja ande inimestele lähemale. Soliidsema ürituse korraldaja ei pea kuskilt ooperimajast kalli hinnaga kedagi kutsuma, ega pea isegi klaverit häälestama. Mina tulen lihtsalt kohale ja mul on oma seadmed kaasas.

Tee reklaami, kuidas sinuga ühendust saab?

Facebook'is on olemas PopUp Soprano Marion Melnik, kutsuge kohale ja ma tulen! Toon ooperimuusika inimestele lähemale. Need, kes avastavad selle võib-olla mõnes toredas kohvikus, baaris või restoranis istudes, lähevad ehk ka ooperisse.

Mind just hiljuti kutsuti Soomes ühte suvilasse laulma. Kutsujaks oli üks suure restoran Olo omanikest. Ma ei võtnud isegi kõlarit välja, sest seal oli imeline loodus, metsik ilu ning minu hääl kajas looduses väga kaunilt ka ilma abivahenditeta. Seega, ka nii saab.

Ka repertuaar on mul väga lai. Mul on kõik taustad olemas, nii klaverile, kui ka orkestrile. Võin laulda mida tahes. Sellest tulebki nimi PopUp Soprano. Ma võin ka popmuusikat laulda, kasvõi Celine Dioni, mida iganes. Ma vahest naerangi, et ma olen vist ainuke laulja hetkel Soomes ja Eestis, kellel on nii lai repertuaar.

Kas sa oled vahel ka mõelnud, milliseks oleks kujunenud sinu elu ilma Eri mõjutusteta? Ehk elaksid veel tänagi selles pisikeses Soome linnakeses?

Väga raske öelda, kuidas elu oleks kujunenud. Eri ikka avardas minu maailma tohutult, ma poleks näinud nii palju põnevaid maid ilma temata, kohtunud nii paljude huvitavate inimestega. See on uskumatult suur rikkus. Aitäh, kallid Eri!

Marion koos ema Ariel Klasiga Eri Klasi nimelise trammilõu esitlusel.
(Tiit Tamme)

